

God Jul!

I årets sista nyhetsbrev finns de senaste artiklarna som vi publicerat på vår webbplats. Vi slår samtidigt ett försenat slag för vår julkalender på facebook. Är du typen som gillar att öppna många luckor på en gång? Ja då är detta något för dig!

Nu tar vi lite ledigt och önskar alla våra läsare en riktigt god jul och ett gott nytt 2023!

Trevlig läsning!

- **Skånsk skogsstrategis egen julkalender på facebook** - varje dag fakta om skånsk skog. Alla svar hittar du den 24 december på vår webb!
- **Lugna linjen** - en unik tillgänglighetsanpassad vandringsled är invigd
- **Skog och vilt i balans - del 5 & 6** - Skånsk skogsstrategi belyser frågan och i här pratar vi med personer från Skogforsk och SLU
- **Hitta ut** får pris för att ha hittat många
- **Ta i trä** vilken välbesökt workshop
- **Åtgärder kan öka kolsänkan med 2 miljoner ton/år** - Johan Wester på Skogsstyrelsen är en av de som tagit fram analysen

Klicka här för att läsa brevet i din webbläsare

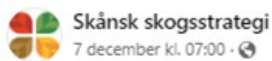
Julkalendern på facebook!

Skogliga fakta samlade på facebook. Nu finns det snart 24 luckor för dig att hitta på vår facebookside @skansskog.

Du kommer få 24 stycken aha-upplevelser och samtidigt lära dig små intressanta fakta om Skånes skogar.

Utöver fakta om skånsk skog tillkommer det även en fråga varje dag.

Svaren – ja de avslöjas på julafton...

7 december kl. 07:00 · 🌐

Skogslucka nr 7:

Omkring år 1700 kom granen invandrande från norr och har senare aktivt planterats i stor omfattning och är nu det dominerande trädslaget. Cirka hälften av virkesförrådet utgörs av gran. Men vad heter vanlig "skåensk granajävur" på latin?

#skansskogsjul

Foto: MostPhotos

> Här kommer du till vår facebookside

Projektledare Johanna Pedersen, Stiftelsen Skånska Landskap (SSL) och den nyinvigda vandringsleden Lugna Linjen. Foto: SSL

En unik vandringsled

1,6 km av träspång och grusad gång. Stiftelsen Skånska Landskap tillgängliga vandringsled Lugna linjen invigdes i Fulltofta nyligen. Projektledaren Johanna Pedersen berättar om stor uppskattning men att lugnet också varit mindre lugnt än önskat.

Nu har Lugna linjen varit tillgänglig ett tag, hur har det gått?

– Tyvärr har vi redan haft en del skadegörelse längs leden. De nya informationsskyltarna om trollsländor är stulna och rännan som för in vattnet till dammarna är saboterad. Det är synd på all vandalisering som sker just i detta område, när det är skattemedel som finansierar verksamheten.

Vilka reaktioner har ni fått?

– I övrigt har vi fått väldigt positiv respons! Flera inom Hörby kommun, som var med på invigningen, har också fått upp ögonen för området Bjäveröd och kommer kunna nyttja det i sin verksamhet. Responsen på sociala medier från allmänheten har varit mycket positiv.

Hur särskiljer den sig från andra leder?

– Jag skulle säga att det är unikt med en så lång träspång längs vatten som är helt tillgänglighetsanpassad, dvs tillgänglig även för människor i rullstol. Jag känner endast till ett annat exempel i Skåne. (Spången är på knappt 1 km och därtill tillkommer ca 1 km grusväg).

Vem är målgruppen i första hand?

– Den är anpassad för att människor i rullstol, med rullator eller barnvagnar ska kunna rulla hela linjen runt. Men anpassningarna tillgängliggör för alla människor att komma dit. Det är en kortare runda, så det passar den som inte vill gå så långt men som vill njuta av en vacker plats, av porlande vatten, tystnad och stillhet. Jag brukar själv åka dit med mina barn och bygga barkbåtar som får åka genom vattenrännan.

Var kommer namnet ifrån?

– Vi hade en namntävling där man fick skicka in förslag. Juryen röstade sedan fram detta som vinnande bidrag.

Kommer det fler initiativ liknande detta?

– Nej. Ravinslingan vid Fulltofta Naturcentrum är en träspång som är tillgänglighetsanpassad. Den är ca 200 m lång och kombinerad med grusväg är den ca 1,5 km lång. Vi kommer dock inte utveckla något liknande i framtiden. Kostnaderna är stora för ett sådant här projekt. Vi satsar hellre på att tillgängliggöra ett fåtal platser i Skåne, och gör det med hög standard, än att sprida till fler platser men inte kunna underhålla det på bra sätt.

Märtha Wallgren, Skogforsk Foto: Skogforsk

Skog och vilt i balans, ja, men när? Del 5

Lätt att säga, svårare att få till, skog och vilt i balans är en ständig utmaning och på många olika sätt. Skånsk skogsstrategi belyser nu frågan i en reportageserie: "Skog och vilt i balans, ja, men när?" där vi möter olika företrädare för organisationer och verksamheter som har frågan på sin agenda.

Märtha Wallgren är fil.dr och forskare inom viltekologi på Skogforsk

Upplever du att det finns viltproblematik utifrån din och verksamhets horisont?

– Ja. Betesskador på tall är ett omfattande problem som innebär både produktionsbortfall och kvalitetsförluster hos tall. Ett hårt betestryck påverkar dock inte bara skogsägarens ekonomi negativt, utan även kan även försvåra skogsskötseln vad gäller till exempel val av trädslag för förnygring, möjlighet att bevara vissa lövträd som del av beståndet, och åtgärder som röjning vid lämplig tidpunkt.

Hur förhåller ni er till problematiken?

– Vi är en forskningsorganisation som jobbar kontinuerligt med olika frågeställningar kopplat till vilt och skog. Framför allt forskar vi om betets effekter på skogen och skogsbruket, samt hur skogsbruket kan anpassas för att minska betesskadenivåerna på värdefulla trädslag som tall. Vi arbetar också med kunskapsspridning om vilt och skog till

> Del 1 - Södra skogsägarna

> Del 2 - Naturskyddsföreningen

> Del 3 - Skogsstyrelsen Skåne

> Del 4 - Länsstyrelsen Skåne

flera olika målgrupper.

Vad borde göras konkret?

– Läget i Sverige är långt från målen som Skogsstyrelsen har uttalat gällande betesskador. Därför behövs en mer målorienterad viltförvaltning, vilket kan innebära olika saker i olika delar av landet beroende på vilka klövvilt som finns och i vilka tätheter. I vissa delar av landet kan älgstammen behöva minskas och i andra delar kan det istället vara mer motiverat att minska andra klövvilt som ju konkurrerar med älg om delar av födan, exempelvis bärris. Dessutom bör skogsbruket satsa på att hålla god tillgång på foder som tall och löv i skogarna, samt satsa på viltanpassad skogsskötsel i den grad det är ekonomiskt hållbart.

Vad finns det för utmaningar?

– Detta är komplexa system...

> Fortsätt att läsa hela intervju nr 5 på vår webbsida

Fredrik Widemo, SLU Foto: Privat

Skog och vilt i balans, ja, men när? Del 6

Lätt att säga, svårare att få till, skog och vilt i balans är en ständig utmaning och på många olika sätt. Skånsk skogsstrategi belyser nu frågan i en reportageserie: "Skog och vilt i balans, ja, men när?" där vi möter olika företrädare för organisationer och verksamheter som har frågan på sin agenda.

Fredrik Widemo är senior forskare & samverkanslektor på SLU

Upplever du att det finns viltproblematik utifrån din och verksamhets horisont?

– Utifrån de uppdrag SLU får och den forskning som bedrivs vid SLU, är det uppenbart att det finns flera aktörer som upplever att det finns en "viltproblematik". Självfallet litet beroende på hur man definierar begreppet. Vidare når förvaltningen inte alla samhällets uttryckta mål. Vad som utgör problem är dock snarare något för förvaltningen och ytterst politiken att bedöma.

Hur förhåller ni er till problematiken?

– SLU studerar ekologiska och sociologiska processer inom viltförvaltningen, samt tar fram metoder för att övervaka viltstammarnas utveckling, skadebilden samt olika aktörers attityder. Detta sker dels genom olika uppdrag, dels genom att forskare ansöker om forskningsmedel. Vidare utför SLU miljöanalys och utbildar såväl studenter som intressenter utifrån etablerade och nya rön på området. SLU:s roll som lärosäte är dock inte att ta ställning till olika avvägningar inom förvaltningen, utan att objektivt bistå med kunskap och beslutsunderlag.

Vad borde göras konkret?

– Förvaltningen borde i större utsträckning utgå från befintlig forskning och vad som idag är etablerad kunskap: skadebilden bestäms både av fodertillgång och av mängden hjortvilt som konkurrerar om fodret. För att effektivt begränsa skadorna är det nödvändigt att samtidigt förvalta fodret och viltet aktivt. Vidare är det nödvändigt att förvalta och reglera hela klövviltssamhället. Vi kommer inte nå dagens skademål enbart genom att skjuta fler älgar. Sannolikt inte heller genom att enbart försöka skjuta fler hjorddjur.

Vad finns det för utmaningar?

– Den största utmaningen är att finna...

> Fortsätt att läsa hela intervju nr 6 på vår webbsida

Robert Lood och Anne Udd. Foto: Privat

Hitta ut får pris för att ha hittat många

Hittaut är en orienteringsform för alla där deltagaren letar checkpoints och samtidigt får en möjlighet att upptäcka nya spännande platser. Under pandemin startade Skånes Orienteringsförbund Hittaut Skåne i samverkan med Skånes Hembbyggdsförbund, Skånes Naturskyddsförening, Region Skåne och Länsstyrelsen Skåne. Nu har förbundet utsetts till Årets Förnyare av Sparbanksstiftelserna i Skåne. Projektledare Robert Lood på Skånes Orienteringsförbund är såväl glad som taggad inför en fortsatt utveckling av projektet.

Stort grattis till priset, hur känns det?

– Det känns fantastiskt roligt att få det här fina priset av Sparbanksstiftelserna och vi ser

det som ett kvitto på allt arbete vi har lagt ner i projektet.

På jakt efter Hittaut-kontroller på Kjugekull.

Foto: Kristina Larsson

Ni startade under pandemiåret 2021, hur gick ni tillväga?

– Hittaut exploderade i popularitet under 2020 när så mycket annat var tvunget att stänga ner och ställas in i spåren av pandemin och de efterföljande restriktionerna. På initiativ av Skånes Orienteringsförbund startades Hittaut Skåne upp våren 2021 i samverkan med Skånes Hembygdsförbund, Skånes Naturskyddsförening, Region Skåne och Länsstyrelsen Skåne. Syftet med projektet var dels att kunna hålla igång någon form av föreningsverksamhet, men främst att bidra till att få fler människor i rörelse. I samband med uppstarten bjöds föreningar från de tre förbunden in till att delta i projektet. Under första året deltog ett tjugotal föreningar som i år har ökat till trettio stycken

Vilken är målgruppen?

– Vi vill med projektet nå den breda allmänheten som inte är orienterare. Syftet med projektet är att med hjälp av orientering locka fler människor i rörelse samtidigt som de upptäcker sitt närområde. För att lyckas med detta har vi allt från tillgänglighetsanpassade checkpoints inne i samhällen som Klippan och Höör till ganska utmanande checkpoints i strövmråden som t.ex. Klåveröd och Bäckhalladalen. Med andra ord kan du som deltagare själv bestämma när under säsongen 1 april – 6 november som du vill Hittaut i de olika områdena.

På vilket sätt kommer ni att jobba vidare med konceptet?

– Vi kommer tillsammans med de ideella föreningarna att fortsätta att utveckla projektet. Vi kommer dels ha en lokal prägel där varje "område" ska vara attraktivt och intressant för de lokala invånarna att ge sig ut och upptäcka närområdet. Men också en regional prägel där vi kan bidra till att få Skåningarna till att upptäcka nya fantastiska platser i landskapet utanför de klassiska besöksmålen som Skärålid och Stenshuvud.

– Med start i september har vi dessutom startat upp en riktad satsning för barn och unga. Genom den infrastruktur i form av checkpoints och kartor som vi tillsammans med föreningarna byggt upp kommer vi att genomföra ett stort antal aktiviteter riktade till barn och unga runt om i Skåne. Målet med satsningen är att bidra till barn och unga hälsa genom att locka till rörelse i naturen.

[> HITTAUTs webbplats](#)

Foto: MostPhotos

Ta i trä - vilken välbesökt workshop

I slutet av oktober arrangerade Skånsk skogsstrategi, Länsstyrelsen Skåne och Skogsstyrelsen Skåne en workshop i Skepparlöv. Inbjudna var småsägare, markägare och träförädlare.

Workshopen ingick som en del i leaderfinansierad förstudie "Ta i trä" som är en av skogsstrategins aktiviteter: "Stimulera lokalproducerad träförädling och mångbruk för en lokal marknad."

Förstudien grundar sig på ett elevarbete på Landskapsvetarprogrammet på Kristianstads Högskola syftar till att undersöka behov och möjligheter för en ökad lokal träförädling, främst i nordöstra Skåne.

Inspelen var många under workshopen utifrån frågeställningar som: Företagarnas nulägesituation - behov och efterfrågan? Träförädlarens efterfrågan på lövträ som råvara? Vilka samarbeten finns idag? Vilka är konsumenterna och var finns de?

Förstudien går efter denna lyckade dag nu in i slutfasen med utvärdering och sammanställning av resultat av såväl workshop som tidigare intervjuer. Ytterst ska den svara på frågan om det finns ett behov av ett genomförandeprojekt med inriktning på lokal träförädling. Den förväntas vara klar senast i februari.

Projektägare för leaderprojektet Ta i trä är Länsstyrelsen Skåne, finansierare är Leader Skånes Ess samt Skogsstyrelsen Skåne. Medarbetare i projektet är Åke Högman Länsstyrelsen Skåne och Jan Lannér Skogsstyrelsen.

Åtgärder kan öka kolsänkan med två miljoner per år

Johan Wester Foto: Skogsstyrelsen

I en analys som Skogsstyrelsen och Jordbruksverket nyligen presenterade för regeringen skulle kolutptaget kunna ökas med motsvarande cirka 2 miljoner ton koldioxid per år. Detta genom återvätning av dikade torvmarker, kolinlagring i åker- och betesmark samt beskogning av nedlagd jordbruksmark. Senior advisor Johan Wester på Skogsstyrelsen är en av de som arbetat fram analysen.

Skönt att vara i mål?

– Ja, det är alltid skönt att fullfölja ett arbete och se resultaten.

Hur har ni stora drag lagt upp arbetet?

– Det har varit inriktat på att analysera effekter av olika åtgärder när det gäller deras potential att minska avgången av växthusgaser och öka upptaget av kol. Enligt uppdraget skulle det inriktas på åtgärder på organogena jordar (torvmarker) samt åker- och betesmark. De olika åtgärderna har analyserats var och en för sig utifrån den kunskap som finns.

Några oväntade utmaningar?

– Eftersom det händer mycket inom området med många olika initiativ och uppdrag så har en utmaning varit att hålla fast vid uppdragets ursprungliga inriktning och avgränsningar.

Något som överraskar med utfallet?

– Resultaten var ganska väntade, särskilt att återvätning av dikade torvmarker är en åtgärd med bra potential att minska avgången av växthusgaser.

Vad händer nu?

– Nu när vi redovisat till regeringen så har myndigheterna avslutat sitt arbete.

Rapporten kan bli ett viktigt underlag för Miljömålsberedningens fortsatta arbete med att ta fram strategier med etappmål för bland annat ökade nettoupptag av växthusgaser inom markanvändningssektorn.

> Rapport 2022/15 - Översikt av åtgärder för ökad kolsänka i skogen

> Rapport 2022/14 - Underlag för strategisk planering för ökad kolsänka

Följ oss!

Vill du följa oss på facebook? Gå in på @skanskskog och gilla oss på direkten.

Tipsa gärna om vårt nyhetsbrev - här kommer du till vår prenumerationslänk.

I nyhetsbrevet kommer du att få en samlad information om aktuella skånska skogliga frågor. Sprid det gärna vidare till vänner, bekanta, kolleger och mera medlemmar runtom i Skåne.

KONTAKT

Åke Högman, kommunikatör
ake@sbbs.se

Kristina Larsson, samordnare
kristina.a.larsson@lansstyrelsen.se

010-224 14 53

[Läs hur Länsstyrelsen behandlar dina personuppgifter](#)

[Klicka här för att avregistrera din adress](#)

Hjälp oss att bli bättre genom att visa vad du tyckte om
nyhetsbrevet

